
Høring af "Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026: Handlingsplan for reduktion af sprøjtemiddelbelastning i Danmark"

Danske Vandværker mener overordnet, at det er bekymrende, at der er fundet rester af sprøjtemidler i mere end hver anden aktive vandværksboring. Ud over rester fra sprøjtemidler fra landbruget findes der i stigende grad også andre potentielt skadelige stoffer i grund- og drikkevand, herunder biocider og PFAS-stoffer. Der er derfor behov for en bredere tilgang til beskyttelsen af drikkevandet, hvor alle stoffer, der potentielt udgør en trussel, medtages i beskyttelsesindsatsen. Handlingsplanen bør således suppleres med tilsvarende handlingsplaner for de øvrige potentielt skadelige stoffer.

Vi er tilfredse med, at der i handlingsplanen lægges op til en "rekordlav pesticidbelastning", en stram godkendelsespraksis for nye sprøjtemidler samt en mere målrettet kontrol med ulovlige produkter. Dette er afgørende for, at vi som samfund kan få nedbragt de potentielt skadelige virkninger af pesticider i miljøet, herunder i vores grund- og drikkevand.

Indarbejdelse af tidligere afgivne bemærkninger

Danske Vandværker har sammen med DANVA i december sidste år fremsendt sine ønsker til indholdet af sprøjtemiddelstrategien til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

Vi er tilfredse med, at vores synspunkter er reflekteret i følgende punkter:

- **Reduceret pesticidbelastning (PBI) og pesticidafgiften** Der er fastsat en målsætning for PBI på 1,43 baseret på salgstal, idet pesticidafgiften i overensstemmelse med vores ønske omlægges, så det gøres mere attraktivt at bruge sprøjtemidler med lav belastning for miljøet og menneskers sundhed.
- **Et robust godkendelsessystem - flere testmarker (VAP-marker)** Der afsættes ekstra midler til VAP med henblik på at forøge antallet af test af relevante stoffer og herigennem sikre et mere robust godkendelsessystem (afsnit 2.2, 6. pind). Det bør præciseres, at de ekstra midler til VAP bl.a. skal gå til udlægning af flere marker, for at øge repræsentativiteten ift. forskellige jordtyper. Pt. er der i handlingsplanen kun lagt op til, at man vil forøge antallet af test.
- **Styrket pesticidkontrol** Det er positivt, at der lægges op til en forøgelse af kontrolindsatsen i alle led med 40 pct., herunder at der vil ske en styrkelse af kontrollen med ulovlig import, bl.a. gennem et fortsat tæt samarbejde med nationale og internationale myndigheder, en skærpelse af den datadrevne kontrol samt styrket kontrol med indkøb af sprøjtemidler på nettet. Det bør dog overvejes, om der i øget omfang kan anvendes nye metoder til at fastslå om ulovlige midler har været anvendt, herunder analyser af plantevæv fra selve afgrøden.

Følgende af vores synspunkter finder vi relevante at medtage, selv om de ikke er reflekteret i sprøjtemiddelstrategien, men har betydning for en samlet indsats over for miljøfremmede stoffer i vores grundvand. Forslagene kan med fordel fremmes parallelt med strategien og indgå i tilsvarende handlingsplaner og tilknyttede indsatser, jf. vores indledende bemærkninger:

- **Udvidet monitoring i overfladevand.** Udvidet monitoring i overfladevand er ikke direkte omfattet af strategien, men da fund af stoffer i overfladevand kan være en god indikator for, hvilke stoffer, der kan være på vej ned i grundvandet, bør en sådan overvågning prioriteres – bl.a. i forhold til at påvise ulovlige stoffer, men også i sammenhæng med andre miljøfremmede stoffer.
- **Fremme af non-target analyser.** Non-target analyser forventes i fremtiden at få mere udbredt anvendelse, men for at fremme brugen er det vigtigt at have en strategi for understøttelse heraf, ikke mindst fordi analyserne vil kunne understøtte kontrolindsatsen i forhold til ulovlige stoffer og mere generelt i forhold til overvågningsindsatsen.
- **Øget punktkildeindsats.** Indsatsen i strategien er primært rettet imod fladekilder, men der er behov for en øget indsats i forhold til punktkilder, fx lossepladser, industrigrunde mv. Den seneste udvikling vedr. bl.a. PFAS-stoffer har gjort det klart, at en forbedret indsats parallelt med nærværende strategi er væsentlig. Derudover er der behov for at styrke viden om forureningsrisikoen ved etablering af afledning- og nedsivningsløsninger ifm. med især urbane klimasikringsprojekter. Nedsivningsbassiner og diverse lignende LAR-løsninger frygtes i værste fald at kunne fungere som nye punktkildeforureninger, idet afsmitning fra forurenende komponenter i oplandet risikerer at opkoncentreres og nedsive til grundvandet.
- **Beskyttelse af udvalgte, strategisk vigtige grundvandsdannende områder.** Ud over strategien og andre tiltag til en bredere beskyttelse af grund- og drikkevand, er der behov for at der udpeges områder, som er strategisk vigtige at beskytte. Med gennemførelsen af de to nye puljer på finansloven til beskyttelse af grundvandet, herunder sløjfning af ubenyttede borer, er der sket et skridt i den rigtige retning, men der er behov for at styrke indsatsen yderligere, idet nærværende handlingsplan ikke i sig selv er tilstrækkelig for at sikre beskyttelsen af vandressourcen.

Venlig hilsen

Susan Münster

Direktør

Danske Vandværker